

РЕШЕНИЕ

№ 7483

гр. София, 01.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 57 състав,
в публично заседание на 24.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Людмила Коева

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **7558** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 26 ал. 4 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР).

Образувано е по жалба на Х. К. Д., [ЕГН], срещу Разпореждане № 4505-40-188/13.07.2023 г., издадено от Директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ /ГВРС/, в частта, с която е определен размера на отпуснатото ѝ гарантирано вземане за парично обезщетение.

С жалбата се изразява несъгласие с определения с разпореждането размер на гарантираното ѝ вземане и се оспорват установените като начислени, но неизплатени и включени в разпореждането трудови възнаграждения и парични обезщетения по КТ по основание и размер. Твърди, че освен посочените обезщетения ѝ се дължи и обезщетение по чл.222, ал.1 КТ- за оставане без работа, за което била уведомена, че ще бъде предмет на последващо разпореждане. Посочва, че общия размер на начисленото ѝ, но неизплатено брутно трудово възнаграждение за трите месеца възлиза на 4719,69 лв. Твърди, че ѝ се дължи и обезщетение по чл. 224 КТ (за неизползван платен годишен отпуск), обезщетение по чл. 220, ал. 1 КТ - за неспазено предизвестие, в размер на брутното ѝ трудово възнаграждение за 2 месеца, т.е. общо 9049,27 лв. Въпреки това, издалият разпореждането орган преценил да ѝ бъде отпусната единствено сума в размер на 3553,96 лв. Обосновава незаконосъобразност на приложения от органа подход за изчисляване на гарантираното вземане при

прилагане на максималния размер по чл. 22, ал. 2 ЗГВРСНР. Поддържа, че разпореждането в посочената негова част е постановено в противоречие с материалния и процесуалния закон. Моли съда да се произнесе по същество или да върне разпореждането на административния орган за ново произнасяне със задължителни указания по приложението на закона. Претендира разности.

В съдебно заседание жалбоподателката се явява лично. Представени са писмени бележки в подкрепа на доводите в жалбата.

Ответникът – Директор на Фонд „Гарантиране на вземанията на работниците и служителите“ при НОИ, чрез процесуален представител оспорва жалбата и моли съда да я остави без уважение, по аргументи развити в писмена защита. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като обсъди изложените в жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

С Решение № 544/24.04.2023 г. на СГС по т.д. № 20231100900238 по описа за 2023 г., е открито производството по несъстоятелност на „Бранд Куодърджи България“ ЕАД, вписано в търговския регистър на 24.04.2023 г.

Със Заявление - декларация № 4502-21-99/19.05.2023 г. Х. К. Д. е поискала да ѝ бъде отпуснато гарантирано вземане /ГВ/, към което приложила Предизвестие № 2-2/30.01.2023 г. от „Бранд Куодърджи България“ ЕАД за прекратяване на трудовия договор, Заповед № 199/30.01.2023 г. за прекратяване на трудовия договор, фишове за ноември и декември 2022 г. и за януари 2023 г., извлечение от банкова сметка на заявителката, справка-декларация с изх. № 3-2/30.01.2023 г. за размера на осигурителния доход за периода от 02.2021 г. до 01.2023 г.

По образуваната преписка са извършени съответните процесуални действия за определяне на претендираното вземане, описани в Констативен протокол № КВ-5-21-01384741/27.06.2023 г. В протокола са посочени подробно всички предприети действия за осъществяване на контакт с представител на обявеното в несъстоятелност дружество и за извършване на проверката с оглед обезпечаване правата на лицата с право на изплащане на гарантирано вземане, независимо, че от работодателя не са изготвени справки по образец за всички лица /изпратени са задължителни предписания на адреса по съдебна регистрация, като пощенската пратка е върната с отбелязване „преместен“; установено е по информация от адв. Д., пълномощник на изпълнителния директор на „Бранд Куодърджи България“ ЕАД Иут ван Е., че с частен съдебен изпълнител от офиса на дружеството са иззети сървъри, ведомости за работни заплати и друга документация; изискана е относима информация от О., НАП, ИА ГИТ и от ГД „Гранична полиция“ при МВР; осъществен е контакт с бивш служител на дружеството - Й. П., съхраняваща ведомости за заплати за периода 2011 г. - м. 12.2022 г. и трудови досиета на негови служители, които са предадени в НОИ на 09.06.2023 г.

След проверка на предадената документация на „Бранд Куодърджи България“ ЕАД, банкови извлечения за преведените суми за лицата по трудов договор, фишове за заплати, приложени към подадени заявления - декларации и данните в информационната система на НОИ е установено, че право на изплащане на ГВ имат 68 лица, 56 от които са подали заявления-декларации, като с цел обезпечаване на правата им служебно е изготвена таблица и са издадени работни справки, вкл. и за жалбоподателката.

Към преписката е приложена работна справка за определяне размера на ГВ по чл. 22, ал. 1 от ЗГВРСНР.

След извършена проверка от контролните органи на НОИ и с оглед на събраните доказателства с оспорваното в настоящото производство Разпореждане № 4505-40-188/13.07.2023 г. на директора на фонд „ГВРС”, на основание чл.26, ал.1, във вр. с чл.4, и чл.22, ал.1 от ЗГВРСНР на Х. К. Д. е отпуснато гарантирано вземане, в размер на 4579,97 лв.; начислени, но неизплатени брутни трудови възнаграждения за периода от 01.11.2022 г. до 31.01.2023 г., вкл.- 4719,69 лева; гарантирано вземане за трудово възнаграждение- 4579,97 лв. Начислени, но неизплатени парични обезщетения по КТ и др. норм. актове за м. януари 2023 г.: по чл. 224 от КТ- 288,64 лв., и по чл. 220, ал. 1 от КТ- 4040,94 лв. Гарантирано вземане за парични обезщетения, общо: данъчна основа по чл.42, ал.3 ЗДДФЛ- 3948,85 лв.; Данък върху дохода- 394,89 лева; Сума за изплащане: 3553,96 лева. Разпоредената сума за изплащане е формирана след удържане на дължимите осигурителни вноски за сметка на лицето и данъка върху дохода.

При така установеното настоящият съдебен състав на Административен съд - София-град прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, срещу подлежащ на обжалване акт, от лице, за което той е неблагоприятен, поради което е допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореното разпореждане е издадено от компетентен орган - директор на ФГВРС В. Б., поради което съдът приема, че оспореният акт е издаден от компетентен орган. Същото е издадено в писмена форма, съдържа изискуемите специални реквизити по чл. 10, ал. 3 от Наредбата за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя (Наредбата).

Не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да са от такова естество и интензитет, че да рефлектират върху валидността и обосноваването на упражнената компетентност. В съответствие с чл. 35 от АПК административният орган е изяснил фактите и обстоятелствата от значение за размера на следващото се на служителя гарантирано вземане. При издаване на разпореждането за неговото отпускане са положени необходимите усилия и процесуална активност от страна на длъжностните лица за установяване на размерите на начислените и неизплатени трудови възнаграждения и парични обезщетения, послужили при определяне на вземането по чл. 26, ал. 1 от ЗГВРСНР.

Правилно е приложен и материалният закон.

Гарантирани вземания на работниците и служителите по смисъла на ЗГВРСНР са начислени и неизплатени трудови възнаграждения, дължими по индивидуални и колективни трудови договори, както и парични обезщетения, дължими от работодателя по силата на нормативен акт – чл. 3 ЗГВРСНР.

Процедурата по изплащане на гарантираните вземания е нормативно уредена в Глава четвърта на ЗГВРСНР, а редът и начинът за информиране на работниците и служителите, както и за отпускането и изплащането на гарантираните вземания, се уреждат с наредба на Министерския съвет (чл. 29 ЗГВРСНР), а именно Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя (НРНИРСОИГВНР, Наредбата). Съобразно разпоредбата на чл. 26, ал. 1 ЗГВРСНР гарантираното вземане се изплаща на правоимащия работник или служител въз основа на издадено разпореждане от директора на фонда. Съгласно чл. 10, ал. 2 от

наредбата, разпореждането за изплащане на гарантираното вземане се издава в едномесечен срок от подаване на заявлението-декларация и се изпраща на съответното ТП на НОИ и на правоимащия работник или служител в 3-дневен срок от издаването му, като в него се посочват: 1. размерът на начислените, но неизплатени брутни трудови възнаграждения, и периодите, за които се отнасят; 2. видовете и размерът на начислените, но неизплатени парични обезщетения, и периодите, за които те се отнасят; 3. ограниченият размер на гарантираното вземане, ако има такъв; 4. размерът на данъка върху доходите и запорите (ал. 3).

Съгласно чл. 6 от ЗГВРСНР, субективното право на гарантирани вземания за работниците и служителите възниква от датата на вписване в търговския регистър на съдебното решение за откриване на производство по несъстоятелност, за откриване на производство по несъстоятелност с едновременно обявяване в несъстоятелност или за откриване на производство по несъстоятелност, постановяване на прекратяване на дейността на предприятието, обявяване на длъжника в несъстоятелност и спиране на производството, поради недостатъчност на имуществото за покриване на разноските по производството. Според чл. 4, ал. 1 от ЗГВРСНР, за да е от категорията на правоимащите лице трябва да е било в трудово правоотношение с работодател, по отношение на който да е открито производство по несъстоятелност независимо от срока му и от продължителността на работното време.

Правото на гарантирано вземане се упражнява по реда на чл. 25 от ЗГВРСНР, според който гарантираните вземания се отпускат въз основа на заявление-декларация по образец, подадена от работника или служителя до ТП на НОИ по седалището на работодателя в тримесечен срок от датата на вписване на решението по чл. 6 или от датата на информиране на работниците и служителите от българския работодател за обстоятелството, че е открито производство по несъстоятелност по реда на законодателството на другата държава. Съгласно чл. 8, ал. 1 от Наредбата, към заявлението-декларация се прилага и справка по чл. 4 от същата, която е по образец съгласно приложение № 1 и се изготвя от работодателя. По силата на чл. 5, ал. 1 от Наредбата, контролните органи на НОИ извършват проверки по реда на Инstrukция № 1/03.04.2015 г. за реда и начина за осъществяване на контролно-ревизионната дейност от контролните органи на НОИ при работодателя относно изготвените справки, за което се съставя констативен протокол, като към последния се прилагат изготвените от работодателя справки. От посочените правни норми е видно, че изготвените справки по чл. 4 от Наредбата задължително се проверяват от контролните органи на НОИ с проверка на работодателя. В случая е извършена проверка, за което е изготвен Констативен протокол № KB-5-21- 01384741/27.06.2023 г.

Видно от чл. 22, ал. 1 от ЗГВРСНР гарантираните вземания на работниците и служителите по чл. 4, ал. 1 са в размер на последните 6 начислени, но неизплатени месечни трудови възнаграждения и парични обезщетения през последните 36 календарни месеца, предхождащи месеца, в който е вписано решението по чл. 6. Максималният месечен размер на гарантираните вземания по ал. 1 се определя ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО) и не може да бъде по-малък от две и половина минимални работни заплати, установени за страната към датата на вписване на решението в търговския регистър /ал. 2./.

Съобразно посочените разпоредби, законът предвижда ограничение в броя и размера на изплащаните гарантирани вземания, като конкретно относно максималния размер

на вземанията се препраща към ЗБДОО.

С чл. 15, ал. 2 от ЗБДОО за 2023 г. максималният размер на гарантираните вземания по чл. 22, ал. 2 от ЗГВРСНР за 2023 г. е определен на 1 950 лв. В тази връзка и по данни от работната справка за Х. Д., размерът на гарантираното й вземане за трудово възнаграждение е изчислен помесечно, както следва: за м. ноември 2022 г. - начислени и неизплатени 679,97 лв. / начислени за месеца - 2008,97, изплатени 1329,00 лв./; за м. декември 2022 г. - 1950 лв. /начислени за месеца и неизплатени 2019,25 лв. ограничени на основание чл. 22, ал. 2 от ЗГВРСНР във вр. с чл. 15, ал. 2 от ЗБДОО/2023 г. /; за м. януари 2023 г. - 1 950,00 лв. /начислени и неизплатени 6350,05 лв., вкл. трудово възнаграждение и обезщетения по чл. 220, ал. 1 и 224 от КТ, ограничени на основание чл. 22, ал. 2 от ЗГВРСНР, във вр. с чл. 15, ал. 2 от ЗБДОО /2023г./.

Начислената през м. януари 2023 г. на жалбоподателката сума, но неизплатена, включва трудово възнаграждение за месец януари в размер на 2020,47 лв. и парични обезщетения по КТ: 4040,94 лв. по чл. 220, ал. 1 от КТ и 288,64. по чл. 224 от КТ, в общ размер – 6350,05 лв. Начислените през м. януари 2023 г. обезщетения са част от общата начислена, но неизплатена сума за месеца, досежно която се прилага правилото на чл. 22, ал. 2 от ЗГВРСНР, определящо максимален месечен размер на ГВ - 1 950,00 лв.

Относно доводите на жалбоподателя, че фондът не й е изплатил дължимо обезщетение по чл.221, ал.1 и чл.224, ал.1 от КТ, следва да се отбележи, че обезщетенията са част от общата сума, начислена през съответния месец, т.е. те влизат в сумата на максималния размер гарантирано вземане. В тази връзка според чл. 10, ал. 4 от НРНИРСОИГВНР при определяне на ограничения размер на гарантираното вземане по чл. 22, ал. 2 от ЗГВРСНР следва се съобрази следния ред: 1. трудови възнаграждения; 2. парични обезщетения по Кодекса на труда, върху които се дължат осигурителни вноски; 3. други парични обезщетения по Кодекса на труда; 4. парични обезщетения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване. Т.е. в закона не е предвидена възможност съответното гарантирано вземане да покрие изцяло и в пълен размер всички начислени и неизплатени трудови възнаграждения и/или парични обезщетения на работника или служителя. Това е така, тъй като паричните обезщетения заместват работната заплата и не са допълнително трудово възнаграждение или елемент от него. Приложимият в случая ЗГВРСНР урежда гарантирани вземания на работниците и служителите, а не цялата сума по тези вземания поради което и на основание чл. 30 от ЗГВРСНР частта от начисленото, но неизплатено трудово възнаграждение, която не е гарантирана от фонда, остава дължима на работника или служителя и може да се предяви в производството по несъстоятелност. Изложените в обратната насока оплаквания са неоснователни.

На следващо място, съгласно чл. 22, ал. 2 от ЗГВРСНР максималният размер на ГВ се определя за съответния месец, от което следва, че е релевантно кога са начислени обезщетенията по КТ. В случая през януари 2023 г., освен дължимото трудово възнаграждение за месеца са начислени дължимите обезщетения по КТ, и именно общата сума се ограничава на основание чл. 22, ал. 2 от ЗГВРСНР. Неоснователни са аргументите на жалбоподателката, че изискуемостта на обезщетенията по чл. 224 и чл. 220, ал. 1 от КТ е настъпила през м. февруари 2023 г. на основание чл. 228, ал. 3 от КТ доколкото последната норма регламентира срок за изплащане на обезщетенията без лихва и цели да гарантира своевременното им изплащане от работодателя.

Освен това, по силата на чл. 27, ал. 2 от ЗГВРСНР и на чл. 15 от Наредбата едновременно с изплащането на ГВ съответното ТП на НОИ превежда данъка върху доходите и запорите. Т.е. за определяне на дължимия данък по Закона за данъците върху доходите на физическите лица /ЗДДФЛ/ е необходимо да се определи месечната данъчна основа /чл. 42, ал. 3 от ЗДДФЛ/, което предполага горната сума да се намали с осигурителните вноски, които са за сметка на лицето, тъй като гарантираното вземане се явява заместващо плащане и правоимащото лице не следва да бъде поставено в по-благоприятно положение в сравнение с това, ако възнаграждението му беше изплатено от работодателя.

Предвид изложеното, налага се краен извод, че при постановяване на процесното разпореждане от страна на административния орган правилно е приложена методиката при изчисляването на дължимите се гарантирани вземания, определяйки максималният размер на гарантираното месечно вземане като сбор от трудови възнаграждения и обезщетения при спазване на поредността, посочена в чл. 10, ал. 4 от Наредбата, в съответствие с разпоредбата на чл. 22, ал. 2 ЗГВРСНР, жалбата се явява неоснователна и следва да се бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора претенцията на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважена в минимален размер от 100 лв. на основание чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, вр. чл.37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 78, ал.8 ГПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 57-ми състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. К. Д., [ЕГН], срещу Разпореждане № 4505-40-188/13.07.2023 г., издадено от Директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ /ГВРС/, в частта, с която е определен размера на отпуснатото му гарантирано вземане за парично обезщетение.

ОСЪЖДА Х. К. Д., да заплати на Национален осигурителен институт - Фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" сумата от 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ:

